

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

**Ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto Kolmenkulman maanvastaanottoalueen
laajentamisen ympäristölupahakemuksesta**
TRE:2924/11.01.02/2023

Lisätietoja päätöksestä

Ympäristöpäällikkö Kati Skippari, puh. 050 521 5198, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Valmistelijan yhteystiedot

Ympäristötarkastaja Tiina Nieminen, etunimi.lh.sukunimi@tampere.fi,
puh. 040 800 7352

Päätös

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen antaa seuraavan
lausunnon

Yleiskaava

Tampereen puolella olevan yleiskaavatilanteen ajantasaisuus on syytä
varmistaa.

Maa-ainesten vastaanotto

Hakemuksessa todetaan, että vastaanotettavat ylijäämämaat alittavat
valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja
puhdistustarpeen arvioinnista (VNa 214/2007) esitetyt alemmat ohjeavot
ja että alueelle ei oteta vastaan pilaantuneita maa-aineksia eikä maa-
aineksia, joiden seassa on jätteitä. Lisäksi todetaan, että mikäli tuotavien
maa-ainesten puhtaudesta herää epäilyksiä, ei niitä vastaanoteta
lainkaan. Hakemuksessa ei ole kuitenkaan esitetty, miten pilaantuneeksi
epäiltyjä kohteita tunnistetaan ja millä keinoin asiaa selvitetään jätteen
haltijalta. Hakemuksessa ei myöskään ole selkeästi tuotu ilmi, mitä
alueelle mahdollisesti luvatta tuoduille jätteille tehdään. Hakemusta tulee
täydentää laadunvarmistuksen osalta.

Hakemuksen liitteenä olevan jätelain 120 §:n mukaisessa seuranta- ja
tarkkailusuunnitelmassa todetaan, vieraslajin torjuntakohteessa
vieraslajin maanpäällinen kasvusto tulee poistaa ennen maa-aineksen
kaivamista siten, että orgaanista ainesta maa-ainekseen jää
mahdollisimman vähän. Mikäli maa-aineksessa on runsaasti orgaanista
ainesta, se tulee seuloa torjuntakohteessa kasviaineksen erottelemiseksi.
Hakemuksessa ei kuitenkaan tuoda tarkemmin esille, miten
varmistetaan, että torjuntatyö on tehty edellä kuvatun mukaisesti tai
miten ylipäätään selvitetään maa-ainesjätteen haltijalta sisältääkö maa-
aines todennäköisesti vieraslajeja. Seuranta- ja tarkkailusuunnitelmassa
todetaan myös, että vieraslajeja sisältävän kuorman purkamisen jälkeen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

kuorma-auto puhdistetaan siten, että ajoneuvoon ei jää siemeniä, juurtenpaloja tai muita lisääntymiskelpoisia kasvinosia. Suunnitelmassa ei kuitenkaan tarkemmin kuvata, miten puhdistus tehdään ja kuka puhdistamisesta vastaa.

Suunnitelmassa ja hakemuksessa viitataan haitallisiin vieraslajeihin ja niihin kohdistuviin toimiin käsitellen ainoastaan kasvilajeja. Haitallisiin vieraslajeihin lukeutuvia maa-ainesten mukana siirtyviä lajeja ovat myös esim. espanjansiruetana ja haitallisten lajien päivityslistalla oleva mustapääetana. Hakemusta tulee täydentää siltä osin, otetaanko näitä lajeja tai niiden munia sisältävää maa-ainesta vastaan lupa-alueelle ja miten asia selvitetään. Mikäli tällaisia maa-aineksia otetaan vastaan, tulee niiden käsittelyssä noudattaa kansallisia lajikohtaisia ohjeita, joiden ajantasaiset löytyvät vieraslajit.fi-sivustolta.

Listaa haitallisista vieraslajeista tulee säännöllisesti seurata ja kohdistaa toimenpiteet aina ajantasaisten lajilistojen ja kansallisen torjuntasuunnitelman mukaisesti. Toimijan tulee kohdistaa leviämisen seurantaa ja torjuntaa myös muihin kuin haitalliseksi säädettyihin vieraslajeihin vieraslajilain 3 §:n mukaisesti.

Lupapäätöksessä tulee määräyksin edellyttää, että maa-ainesjätteen vastaanotto perustuu riittäviin tietoihin vastaanotettavan maa-aineksen laadusta. Samoin lupamääräyksillä tulee varmistaa, että alueelle luvatta päätyneet jätteet toimitetaan viipymättä asianmukaiseen vastaanottopaikkaan. Lisäksi alueella tulee olla selkeät toimintaohjeet sekä henkilökunnalle että alueelle maa-ainesta kuljettaville tahoille vieraslajikuormien osalta.

Vieraslajien leviämisen seuranta ja torjunta

Hakemuksen liitteenä olevan jätelain 120 §:n mukaisessa seuranta- ja tarkkailusuunnitelmassa todetaan, että sijoitusalueita seurataan vähintään kerran viikossa ja tarkastetaan, onko haitallista tai muuta vieraslajikasvia kasvanut alueelle tai lähiympäristöön. Mikäli vieraslajia havaitaan, vieraslaji torjutaan ja puhtaita maa-aineksia lisätään sijoitusalueen päälle. Hakemuksessa ei erityisesti tuoda ilmi sitä, että torjutaanko myös maanvastaanottoalueelta mahdollisesti lähialueelle levinneitä vieraslajeja ja mikäli torjutaan, millaisia torjuntatoimenpiteitä tehdään. Lupapäätöksessä tulee edellyttää luvanhaltijaa torjumaan toiminnasta leviävää vieraslajikasvustoa tai -eläimistöä myös maanvastaanottoalueen lähialueella soveltuvin menetelmin. Suunnitelmassa tulee huomioida, että EU:n vieraslajiasetuksessa (1143/2014) tai vieraslajilaissa (1709/2015) haitalliseksi säädettyä vieraslajia ei saa mm. päästää ympäristöön, pitää hallussa, kasvattaa, kuljettaa tai välittää, eikä muitakaan vieraslajeja saa päästää leviämään ympäristöön (vieraslajilaki 3 §).

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Maanvastaanottoalueen luiskien maisemointi

Hakemuksen liitteenä olevan jätelain 120 §:n mukaisessa seuranta- ja tarkkailusuunnitelmassa todetaan, että maanvastaanottoalueen pinta viimeistellään sitä mukaa, kun täyttöalue saavuttaa suunnitellun täyttötason. Lisäksi esitetään, että lopullisen täyttökorkeuden saavuttaneet alueet maisemoidaan mahdollisimman pian eroosion rajoittamiseksi ja luiskiin istutetaan kasvillisuutta. Istutettavan kasvillisuuden laatua ei ole tarkemmin määritelty. Ympäristöluvan määräyksissä tulee edellyttää, että istutettava kasvillisuus on monipuolista, mieluiten paikallisia ympäristöön sopivia luonnonkasvilajeja, jotka ovat mahdollisuuksien mukaan puita, pensaita ja ruohovartisista kasveja.

Vesienkäsittelyrakenteet ja vesistövaikutukset

Lupahakemuksen mukaan alueella vastaanotetaan myös hienojakoista maa-aineista, kuten savea ja silttiä. Hakemuksesta ei selviä, onko vesienkäsittelyrakenteet mitoitettu myös hienojakoisesta maa-aineksesta irtoavan kiintoaineen käsittelyyn. Hakemuksen mukaan viitasammakkoalueen vesiä tulee laajennusalueen laskeutusaltaaseen tulvatilanteissa mutta hakemuksesta ei selviä, että onko nämä vedet huomioitu laskeutusaltaan mitoituksessa. Altaiden mitoituksessa tuleekin ottaa huomioon käsiteltävien maa-ainesten laatu ja kaikki vedet, jotka altaisiin voi johtua. Lisäksi nykyisen maanvastaanottoalueen ja sen laajennusalueen laskeutusaltaat tulee suojata eroosiolta ja altaista tyhjennettävä liete läjittää asianmukaisesti. Vesienkäsittelyrakenteiden toimivuutta tulee tarkkailla säännöllisesti ja tarvittaessa rakenteet tulee huoltaa.

Kolmenkulman (ml. Myllypuron maanvastaanottoalue) ja Myllypuron kiertotalouskeskusten YVA-selostuksen perustellussa päätelmässä on todettu seuraavaa: jotta toiminta voidaan vesienhoidon näkökulmasta hyväksyä, tulee hulevedet puhdistaa uudenaikaisilla ratkaisulla ja hulevesikuormituksen pienentyä huomattavasti. Lisäksi perustellun päätelmän mukaan laskeutusaltaat ja mahdolliset viivytyrakenteet tulee toteuttaa niin, että ne ovat helposti huollettavia ja ne voidaan sulkea häiriötilanteissa. Nyt hakemuksessa on esitetty toteutettavan vain perustason vesienkäsittely eli laskeutusaltaat. Hakemuksesta ei yksiselitteisesti käy ilmi, että kulkeutuvatko laajennusalueen vedet laskeutusallaskäsittelyn jälkeen vielä Kolmenkulman asemakaava-alueelle (nro 8189) toteutettavaan Piiriniityn hulevesikosteikkoon ja onko nämä vedet otettu kosteikon mitoituksessa huomioon. Hakemuksesta ei myöskään selviä, että onko laskeutusaltaiden päässä virtaamaa säättävä ja kiintoaineen laskeutumista edistävä rakenne ja onko rakenteissa sulkumahdollisuus. Hakemusta tulee täydentää näiltä osin sekä ottaa huomioon lupamääräyksissä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Ympäristöluvassa on huomioitava myös maanvastaanottoalueen laajennusosan rakentamisen aikainen vesienkäsittely ja vesistötarkkailu. Rakentamisen aikaiset työmaavedet tulee käsitellä asianmukaisesti ottaen huomioon suoalueelta purkautuvien vesien mahdollinen happamuus. Päästö- ja vaikutustarkkailua tulee suorittaa myös rakentamisen aikana.

Laajennusalueen kuivatusvedet on suunniteltu johdettavan etelä-kaakkoon. Kyseinen alue sijaitsee osavaluma-alueiden rajalla. Karttatarkastelun perusteella suunnitellulla ojareitillä on maaperän kohoumia ja hakemuksesta ei selviä, että vaatiiko ojareitin toteuttaminen louhintaa vai toteutetaanko reitti esim. kaivamalla. Asia tulee huomioida lupahakemuksen käsittelyssä.

Lupahakemuksen vesistövaikutusarvioinneissa ei ole esitetty Myllypuron nykyistä veden laatua, vaan taulukoissa on esitetty vain laskennalliset pitoisuuslisät ja ekologisen tilan luokittelun luokkarajat. Myllypuron vedenlaatua on kuitenkin tuotu esille hakemuksen liitteenä olevassa YVA-selostuksessa ja Natura-arvioinneissa. Kyseisten liitteiden taulukoissa tulisi kuitenkin tuoda ilmi, että miltä vuosilta vedenlaatutiedot ovat ja miten edustavia ne ovat eli mikä on näytemäärä (n). Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluyksikkö on tarkkaillut Myllypuron ja sen sivuhaarojen veden laatua vuodesta 2009 lähtien. Näitä tuloksia ei ole viety Hertan vedenlaatutietojärjestelmään, mutta asia on työn alla. Tuloksia voi pyytää Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluyksiköstä.

Viitasammakon luonnonsuojelulain 49 §:n mukainen lisääntymis- ja levähdyspaikka

Nykyisen maanvastaanottoalueen lounais-eteläpuolella on todettu viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikka. Laajennusalueen toteuttaminen pienentäisi elinympäristön valuma-alueetta. Hakemuksesta ei käy ilmi, miten viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikan mahdollista kuivumista tarkkaillaan käytännössä, jotta vettä osataan johtaa elinympäristöön tarvittaessa. Hakemusta ja seuranta- ja tarkkailusuunnitelmaa on syytä tarkentaa tältä osin.

Tarkkailut

Päästö- ja vaikutustarkkailun pintavesipisteisiin on lisättävä virtaaman tarkkailu (vesienkäsittelyrakenteista lähtevän veden määrä tai ojapisteissä mitattu virtaama).

Vuosittainen koosteraportti ja mahdolliset erilliset tarkkailuraportit on toimitettava tiedoksi myös Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Perustelut

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Tampereen kaupungin ympäristölupahakemuksesta. Tampereen kaupunki hakee ympäristöluvan muutosta Kolmenkulman (ent. Myllypuron) maanvastaanottoalueen laajennukselle Nokian kaupungin omistamille kiinteistöille (536-415-6-4 ja 536-415-6-5). Kolmenkulman nykyinen maanvastaanottoalue sijaitsee Tampereen kaupungin omistamalla kiinteistöllä (837-601-4-2).

Toiminnan aloittamiselle haetaan lupaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Lausuntoa pyydetään 30.6.2023 mennessä.

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto, joka on kokouksessaan 5.2.2019 § 19 siirtänyt toimivaltaansa lausuntojen antamiseen liittyvissä asioissa ympäristönsuojelupäällikölle (nyk. ympäristöpäällikkö). Lausunnon valmisteluun on osallistunut myös ympäristösuunnittelija Eeva Punju sekä ympäristötarkastajat Emmi Lehkonen ja Sari Sassi.

Toiminta ja sijainti

Maanvastaanottoalue sijaitsee Tampereen länsipuolella noin 14 kilometrin päässä Tampereen keskustasta. Alue sijaitsee Tampereen ja Nokian rajalla Kolmenkulman alueella lähellä Ylöjärven kaupunginrajaa. Nykyisen maanvastaanottoalueen etelä-kaakkoispuolta esirakennetaan teollisuusrakennusten sekä toimisto- ja työpaikkarakennusten sekä niihin liittyvien liike- ja varastotilojen korttelialueeksi. Hankealueen lounaispuolella sijaitsee NCC Industry Oy:n kiviainesten ottoalue ja asfalttiasema.

Maanvastaanottoalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella.

Lupaa haetaan Kolmenkulman maanvastaanottoalueen laajentamiselle noin 5 hehtaarilla nykyisestä 13 hehtaarista noin 18 hehtaariin. Laajennusalue sijoittuu Nokian puolelle. Alueelle vastaanotetaan hyötykäyttöön kelpaamattomia maa-aineksia loppusijoitettavaksi.

Nykyisen Kolmenkulman maanvastaanottoalueen kokonaiskapasiteetti on noin 1 550 000 m³ rtr (2 820 000 tonnia). Laajennuksen jälkeen kapasiteetti on noin 2 520 000 m³ rtr (4 585 000 tonnia). Vuosittainen täyttömäärä pysyy nykyisen luvan mukaisena noin 250 000 tonnia/vuosi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Nykyinen maanvastaanottoalue tulee täyteen arviolta 2025–2026 ja laajennusalue pidentäisi alueen käyttöikää enimmillään 15 vuodella. Toiminnan päättyessä alue maisemoidaan alueen jälkikäyttöä varten.

Lupaa haetaan myös toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesti. Hakemuksen mukaan Pirkanmaalla on akuutti tarve rakentamisessa muodostuvien ylijäämämaiden vastaanottopaikalle. Hakemuksen mukaan päätöksen täytäntöönpanosta ei voida olettaa olevan haitallisia vaikutuksia ympäristölle ja tilanne voidaan palauttaa ennalleen kuljettamalla alueelle sijoitettu maa-aines tarvittaessa muualle, joten täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Tiedoksi

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto (sähköisen asiointipalvelun kautta <https://avi.fi/sahkoiset-lomakkeet>)

Tampere
Ympäristöpäällikkö, Kaupunkiympäristön
palvelualue

Viranhaltijapäätös

7 (7)

21.06.2023

§ 5

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§ 5

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)